

XnView-ohjelman käyttö

XnView-ohjelman käyttö on ilmaista. Tällä ja seuraavalla

aukeamalla näytetään, miten sillä korjataan yleisimmät digitaalissa kuvissa esiintyvät vir-

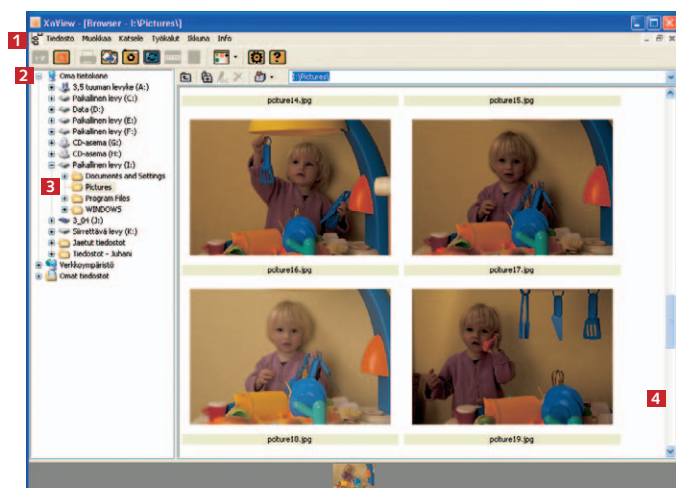
heet. Ohjelmalla saadaan enemmän hyötyä ja iloa sekä itse otetuista kuvista että in-

ternetistä haetuista tai sähköpostilaatikkoon tupsahtavista kuvatiedostoista.

Liian paljon taustaa kuvassa

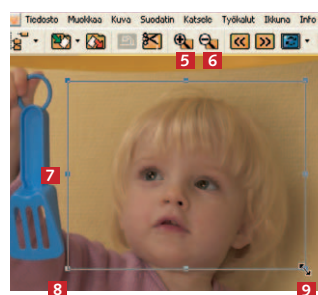
Ehdottomasti tavallisin virhe on se, että kuvaan on tullut liian paljon taustaa. Se ei ole aina kuvaajan vika, sillä useimmissa kameroissa on objektiivi, joka ottaa kuvaan mukaan enemmän

kuin etsimessä näkyy. Tällaisesta rajausvirheestä on helppoa päästä eroon XnView'illa. Kohde rajataan ja ylimääräinen tausta leikataan pois. Toimi näin:

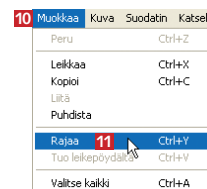
1 Napsauta **Selain**-kuvaketta **1** ja etsi näytön vasempaan laitaan ilmestyvästä kansiohierarkiasta **2** kansio, jossa kuvat sijaitsevat. Kun napsautat kuvakansiota, sen sisältö ilmestyy oikeanpuoleiseen ikkunaan **3**. Käytä tarvittaessa vierityspalkkia **4**. Avaa kuva kaksoisnapsauttamalla sitä.

2 Napsauttele **+** **5** ja **--**-painikkeita **6** niin, että saat kuvan täyttämään koko näytön. Napsauta kuvaa ja paina hiiren vasen painike pohjaan. Rajaa hiirellä vetämällä se suorakulmion muotoinen alue, jonka haluat kuvaan. Vapauta hiiren painike **7**.

Suorakulmion kärjissä ja sivuilla on yhteensä kahdeksan kahvaa **8**. Jos haluat vielä muuttaa alueen kokoa tai mittasuhteita, muokkaa suorakulmiota kahvoilla. Kun kohdistin muuttuu kaksipäiseksi nuoleksi **9**, paina hiiren vasen painike alas ja siirrä hiirtä niin, että alue kasvaa tai pienenee.

3 Avaa **Muokkaa**-valikko **10** ja valitse **Rajaa**-vaihtoehto **11** tai käytä näppäinyhdistelmää Ctrl + Y. Kehyksen ulkopuolelle jäävä osuus leikkautuu pois ja kuva pienenee. Menetelmän huono puoli on se, että jos teet pienestä kuvatiedostosta ison tulosteen, kuvasta voi tulla rakeinen.

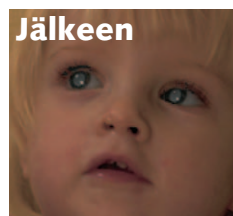
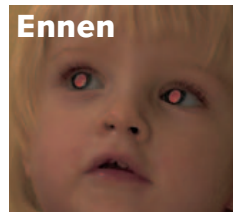
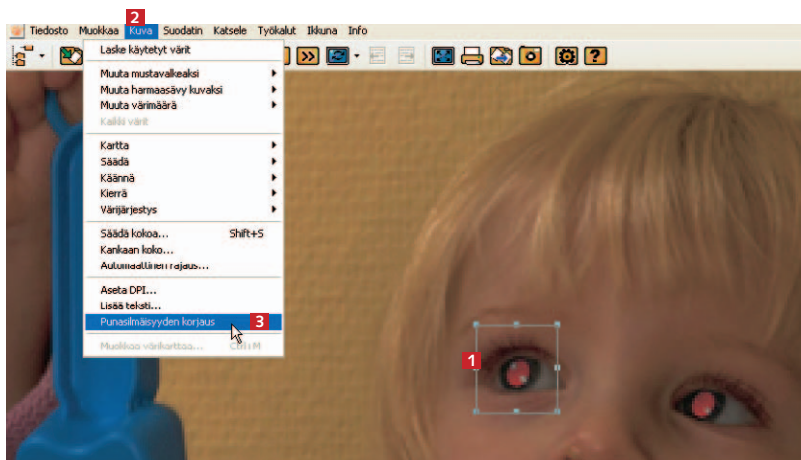
Punaiset silmät

Jos kuvia otetaan kameralla, jossa on kiinteä salama, kuvattujen henkilöiden silmät voivat näyttää kuvissa punaisilta. Joissakin kameroissa on toiminto, jonka tarkoituksena on estää punasilmäisyyttä. Sitä ei juuri kannata käyttää, sillä valon välkytys en-

nen kuvausta voi tuntua kuvattavasta epämiellyttävältä eikä kuvaaja pysty silloin päättämään tarkasti kuvanottohetkeä. Kuvat kannattaa ennemminkin ottaa tavalliseen tapaan salamalla ja korjata mahdolliset virheet jälkeenpäin XnView'illa.

1 Lähennä kuvaa niin, että silmät erottuvat selvästi. Siirrä kohdistin silmän vasemmalle puolelle sen yläkulmaan, paina hiiren vasen painike alas ja vedä korjattavan silmän ympärille neliö **1**.

2 Avaa **Kuva**-valikko **2** ja valitse **Punasilmäisyyden korjaus** **3**, niin väri virhe häviää. Käsittele toinen silmä samalla tavalla.

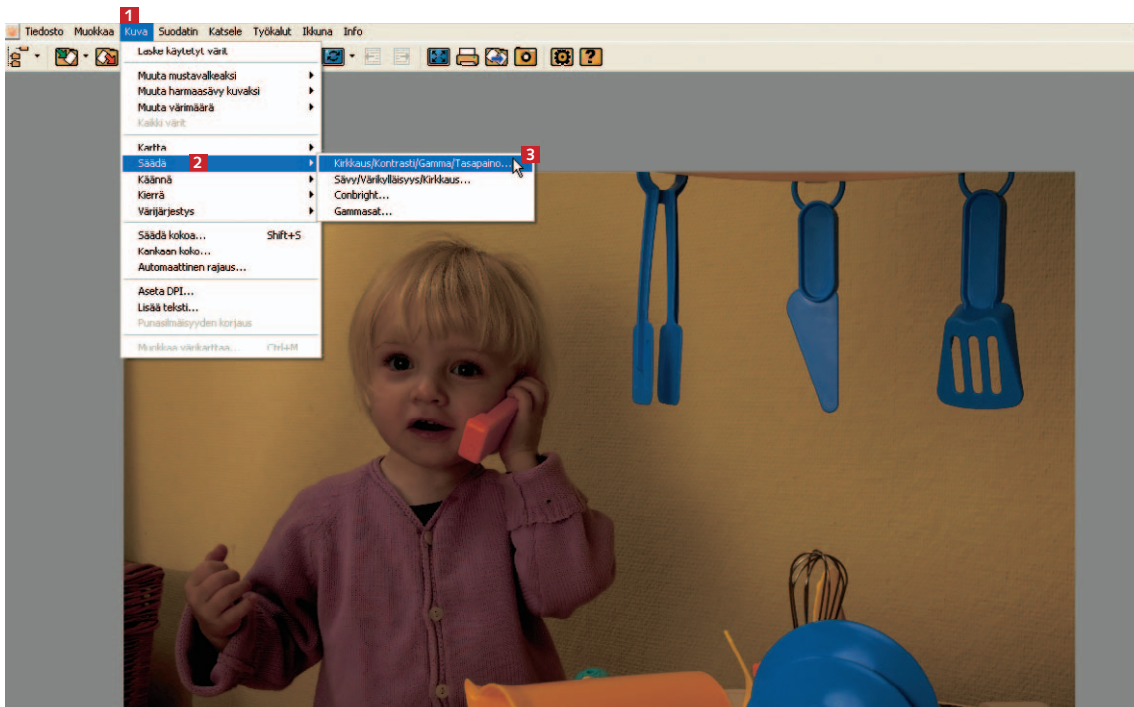

Liian vaalea tai tumma kuva

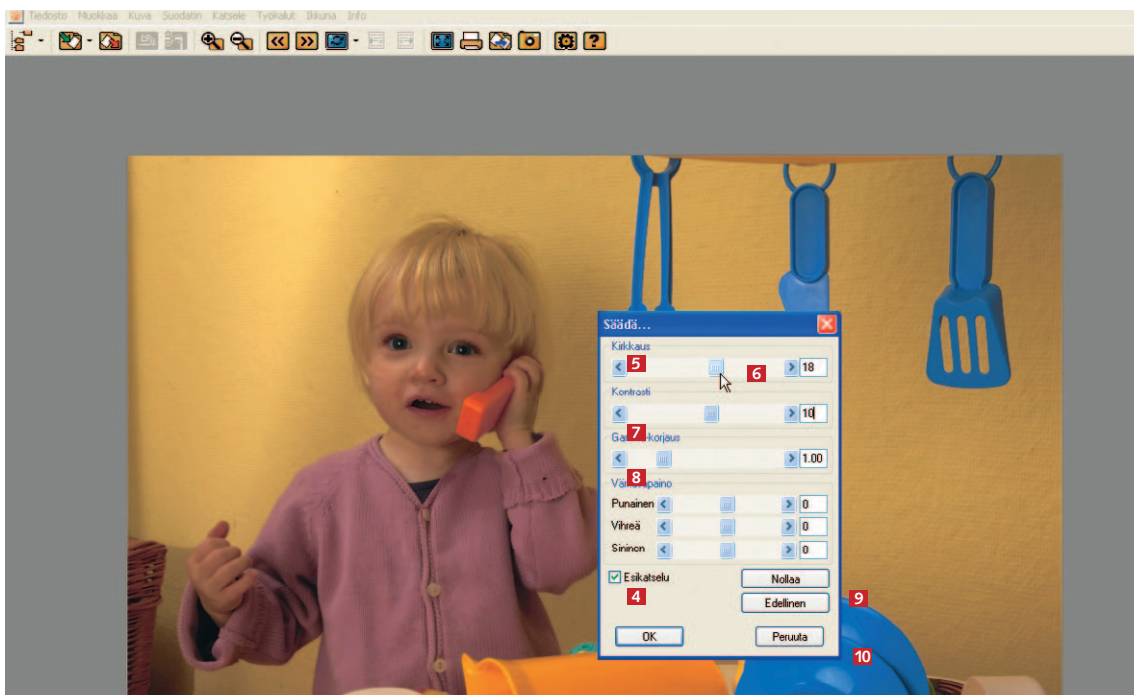
Vaikka kameran asetukset olisi tehty kuinka huolellisesti tahansa tai kameran automatiikka olisi kuinka oivallinen hyvänsä, lopputulos saattaa olla liian tumma tai vaalea. Usein syynä on

kuvaaminen valoa, esimerkiksi ikkunaa vasten. Esimerkkikuvas-
sa kameraa on häirinnyt keltainen seinä. Virhe kannattaa kor-
jata, jotta kuva näyttäisi yhtä hyvältä kuin aihe todellisuudessa.

1 Avaa kuva-
tiedosto ja
Kuva-valikko 1
ja valitse **Säädä**-
alivalikosta 2
Kirkkaus/Kon-
trasti/Gamma/
Tasapaino 3.
Toiminnot ei ole
pikanäppäintä.
Näytölle avautuu
Säädä-valintaik-
kuna.

2 Napsauta
valintamerkki
Esikatselu-koh-
taan 4, jos sitä
ei vielä siellä ole.
Valintaikkunan
ylälaudassa on
Kirkkaus-liukusää-
din 5. Siirrä osoi-
tin sen keskelle 6,
paina hiiren vasen
painike alas ja ve-
dä liukusäädintä
oikealle. Kuva
muuttuu kirk-
kaammaksi. Koska
Esikatselu on
valittuna, muutos
näkyvät heti kuvas-
sa. Etsi kohta,
jossa vaaleimmat
alueet ja seinä,
iho yms. näyttävät
luonnollisilta.
Kuvan kontrastia
7 voidaan muut-
taa seuraavalla liukusäät-
timellä, mutta sitä kannattaa
muuttaa varoen. Usein käy
niin, että kuvasta häviävät
yksityiskohdat vaaleimmilta ja

tummimmilta alueilta eikä ku-
va näytä tulostettuna hyvältä.
Gamma-korjaus-asetus 8
ei vaikuta kaikkein tummim-
piin tai vaaleimpiin alueisiin

vaan tekee niiden väliin jää-
vistä sävyistä kirkkaampia tai
tummempia. Senkin käytössä
on varovaisuus paikallaan. Jos
haluat palata takaisin kuvan

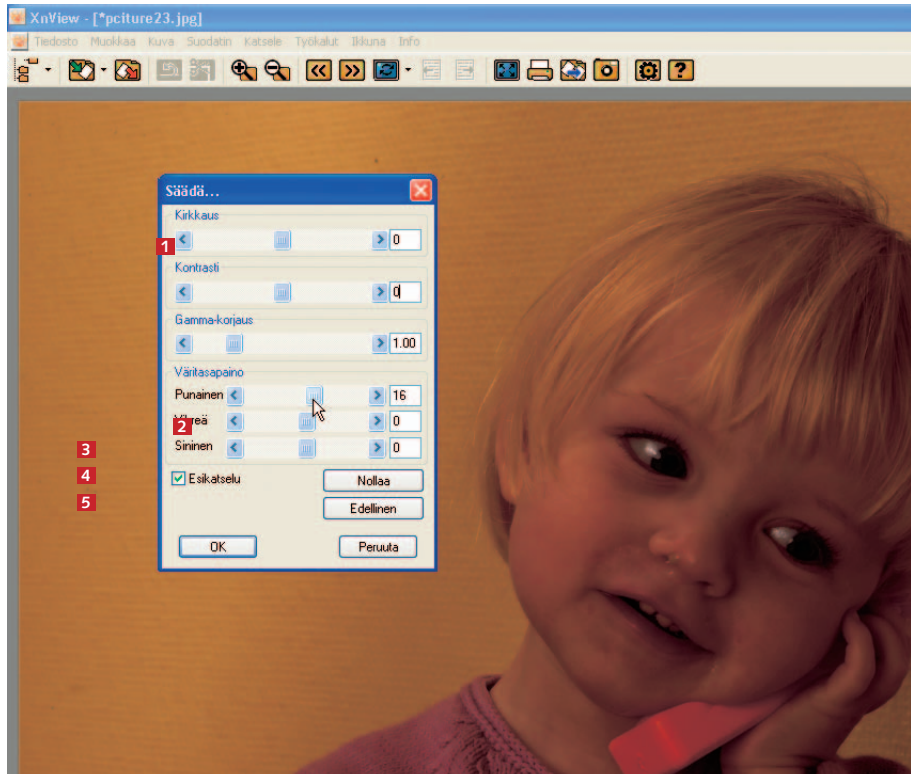
oletusasetuksiin, napsauta
Nollaa-painiketta 9. Jos taas
haluat aloittaa aivan alusta,
napsauta alakulman **Peruuta**-
painiketta 10.

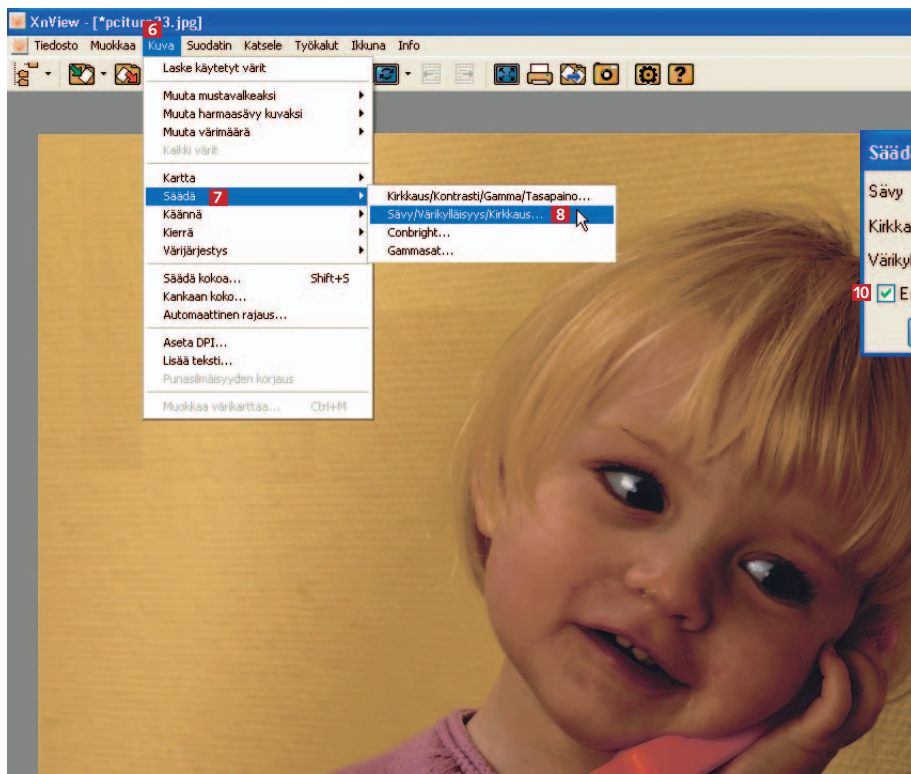
Värivirheiden korjaaminen

Sekä nykyiset kuvanlukijat että digikamerat ovat hyviä korjaamaan värivirheitä. Silti kuvan värit eivät ole aina kohdallaan. Virheen voi aiheuttaa esimerkiksi laaja hallitseva väripinta, kuten esimerkkikuvan voimakkaan keltainen seinä. *XnView*-ohjel-

massa on mahdollista korjata kahdenlaisia värivirheitä. Ensinnäkin sillä voi muuttaa värien sävyä ja lämpimyyttä ja tehdä kuvasta sinisemmän, punaisemman tai vihreämmän. Värikylläisyydellä taas vaikutetaan värien voimakkuuteen.

1 Jos haluat tehdä kuvasta esimerkiksi sinisemmän tai punaisemman, valitse jälleen ensin **Kuva, Säädä ja Kirkkaus/Kontrasti/Gamma/Tasapaino**. Käytä tällä kertaa valintaikkunan **1 Väritasapaino**-kohtaa **2**. Muuta värejä **Punainen- 3**, **Vihreä- 4** ja **Sininen**-liukusäätimillä **5**. Niiden käytön oppii oikeastaan vain kokeilemalla riittävän monta kertaa. Usein kannattaa käyttää samalla kertaa myös kuvan kirkkauteen ja kontrastiin vaikuttavia säätimiä.

2 Jos haluat voimistaa tai vaalentaa värejä, valitse **Kuva 6, Säädä 7** ja **Sävy/Värikylläisyys/Kirkkaus 8**.

3 Säädä **Sävy/Värikylläisyys/Kirkkaus** -valintaikkunassa **9** tarkista jälleen ensimmäiseksi, että **Esikatselu**-kentässä **10** on valintamerkki. Värikylläisyyttä säädetään **Värikylläisyys**-liukusäätimellä **11**. Jos siirrät sitä vasemmalle, väreistä tulee hennompia. Jos taas siirrät sitä oikealle, saat vahvempia värejä. **Kirkkaus**-liukusäätimellä **12** kuvasta tehdään kirkkaampi tai tummempi, mutta se ei ole yhtä hyvä kuin aiemmin kuvattu tapa. **Sävy**-kohtaan **13** ei yleensä kannata koskea, sillä värit saattavat saada puistattavan sävöyksen.

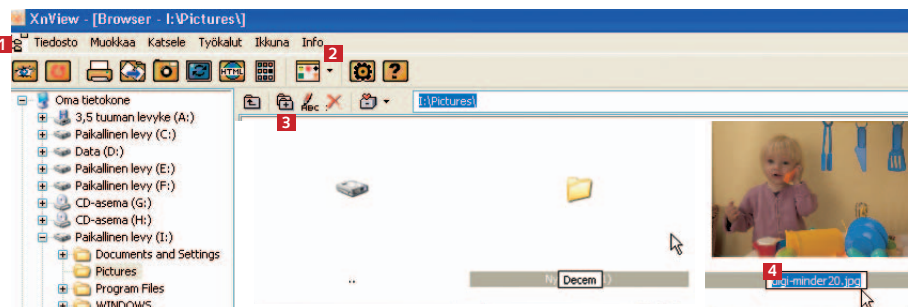
Kuvien nimeäminen ja järjestely

XnView'stä on apua myös kuvien järjestelyssä kansioihin. Digitaalikamerasta siirrettyjen tai skannattujen kuvien nimet ovat usein merkkijonoja, jotka eivät kerro mitään kuvien

sisällöstä. Siksi kuvat kannattaa aina nimetä heti uudelleen. Uudelleennimeäminen auttaa löytämään oikeat kuvat myöhemmin. Kullekin kuva-aiheelle kannattaa luoda oma kansio.

1 Napsauta **Selain**-kuvaketta **1**, niin pääset tarkastelemaan kuvia minia-tyyri-versioina eli ns. thumbnaileina. Jos et näe kuvia vaan vain niiden kuvauksen, napsauta **Katsele**-kuvakkeen **2** oikealla puolella olevaa kolmiota ja valitse **Pikkukuvat F8**.

Luo ensiksi kuville tallennuskansiot, jos niitä ei jo ole valmiina. Uusi kansio luodaan XnView:ssa napsauttamalla **Uusi hakemisto** -kuvaketta **3** ja antamalla sen jälkeen kansiolle nimi, esimerkiksi Joululoma 2003, Joulukuu 2003, tai muu kansion sisältöä hyvin kuvaava nimi. Tee heti riittävästi kansioita eriaiheisille kuville.

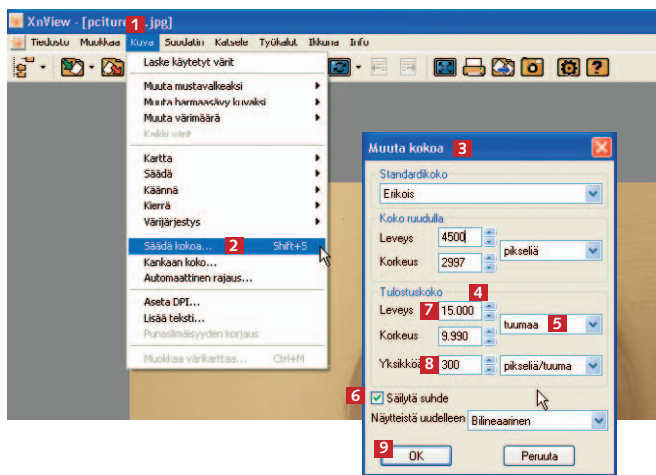

2 Nimeä kuvat uudelleen. Napsauta kuvaa hiirellä ja paina **F2**-näppäintä. Toinen vaihtoehto on napsauttaa kuvan nimeä kaksi kertaa lähes peräkkäin. Silloin kuvan nykyinen nimi muuttuu siniseksi ja kohdistin alkaa vilkkua. Kirjoita tilalle uusi nimi **4**. Kun se on tehty, valitse kuva hiirellä, paina hiiren vasen painike pohjaan ja vedä kuva sopivaan kansioon. Vapauta lopuksi hiiren painike.

Kuvien muokkaus web- ja sähköpostikäyttöön

Näytöllä katseltavien digikuvien tarkkuuden ei tarvitse olla läheskään niin suuri kuin sellaisten kuvien, jotka on tarkoitettu tulostaa. Kuvan tarkkuuden pienentäminen on myös omiaan

helpottamaan sen lähettämistä sähköpostissa tai esittämistä webissä. Älä silti *koskaan* tee muutoksia alkuperäiseen kuvatiedostoon vaan tallenna muokattu kuva uudeksi tiedostoksi.

1 Avaa **Kuva**-valikko **1** ja valitse **Säädä kokoa** -vaihtoehto **2**. Voit käyttää myös näppäinyhdistelmää **Vaihto + S**. Näytölle avautuu **Muuta kokoa** -valintaikkuna **3**.

2 Kuvan tarkkuutta ja kokoa voi muuttaa usealla tavalla. Yksi kätevimmistä tavoista on tehdä se **Tulostuskoko**-kohdassa **4**. Kun käytät näitä asetuksia, kuvan kooksi tulee noin 100 Kt. Silloin sen lähettäminen on helppoa mutta sen yksityiskohdat eivät kärsi liikaa. Valitse pudotusvalikosta mittayksiköksi senttimetrit **5**. Tarkista, että **Säilytä suhde** -kohta on valittuna **6**. Kirjoita **Leveys**-kohtaan **7** 15 cm. **Korkeus**-kohdan luku muuttuu automaattisesti. **Yksikköä**-kohdassa **8** pitää lukea **72 pikseliä/tuuma**. Kun olet tehnyt muutokset, napsauta **OK**-painiketta **9**. Voit muuttaa kuvan tarkkuutta myös Windows XP:n Resurssienhallinnassa.

XnView'n muut taidot

XnView-ohjelma sisältää myös muita digikuvaajaa ilahduttavia toimintoja. Tässä on esitelty niistä muutama:

- **Ota näyttökuvia** esimerkiksi lempipeleistä. Avaa **Työkalut**-valikko ja valitse **Kaappaa**. Tee kuvien ottoasetukset.

- **Luo kuvaesitys**, jota voi katsella näytöllä. Avaa **Työkalut**-valikko ja valitse **Kuvaesitys**-vaihtoehto. Valitse siihen

haluamasi kuvat. Kun olet valmis, napsauta **Mene**-painiketta.

- **Tee panoraamakuvia**: Ota ensin 2–6 kuvaa, jotka menevät limittäin, ja liitä ne sitten yhteen XnView:ssa. Avaa **Työkalut**-valikko ja valitse **Luo panoraama**.

- **Tee kuvasta mustavalkoinen** avaamalla **Kuva**-valikko ja valitsemalla **Muuta harmaasävy kuvaksi** -vaihtoehto.

- **Kierrä kuvaa**: avaa **Kuva**-valikko ja valitse **Kierrä**-vaihtoehto.

- **Käännä kuva peilikuvaksi** valitsemalla **Kuva**-valikosta **Käännä**-vaihtoehto.

- **Skannaa kuvia**. Valitse **Tiedosto**, Valitse **TWAIN-lähde** ja Valitse **lähde**.

- **Tulosta suoraan XnView'stä**: avaa **Tiedosto**-valikko ja valitse **Tulosta**.